

X MECZ WYZWOLENIA

WISŁA – CRACOVIA

O HERBOWĄ TARCZĘ KRAKOWA

NIEDZIELA 16 01 83

godz. 12.00

STADION WISŁY

ul. Reymonta

historiawisly.pl

Gdy przyszła wolność...

Przed 38 laty, 18 stycznia 1945 roku, Kraków został wyzwolony spod okupacji hitlerowskiej. Od oswobodzenia miasta przez żołnierzy I Frontu Ukraińskiego pod dowództwem marszałka ZSRR, Iwana Koniewa minęło zaledwie 10 dni, gdy na pokrytym śniegiem boisku w obecności kilkunastu tysięcy widzów, odbył się pierwszy w wyzwolonym podwawelskim grodzie mecz piłkarski. 28 stycznia 1945 roku w samo południe na płycie stadionu stanęły na przeciwko siebie dwie jedenastki, piłkarze dwóch najstarszych krakowskich klubów — Cracovii i Wisły. Do zawodników i zgromadzonej publiczności przemówił działacz sportowy Aleksander Wodka. Poczem widownia odśpiewała chórem hymn narodowy „Jeszcze Polska nie zginęła...” W wielu oczach pojawiły się łzy szczęścia, radości, silnego wzruszenia.

Mecz zakończył się zwycięstwem Wisły 2-0 (0-0), przy czym pierwszą bramkę dla zespołu „Białej Gwiazdy” strzelił... pomocnik Cracovii Filo, a drugą zdobył tuż przed końcem zawodów Giergiel. Spotkanie, które rozegrano w skróconym czasie 2 razy po 30 minut, prowadził Stanisław Jesionka, przewodniczący tajnego, konspiracyjnego Kolegium Sędziów Piłki Nożnej w czasie okupacji. W przedmeczcu spotkały się zespoły Juwenii i Zwierzynieckiego, uzyskując rezultat remisowy 2-2 (2-0).

Oto składy, w jakich występowały w tym pamiętnym meczu drużyny Cracovii i Wisły:

CRACOVIA: Henryk Rybicki, Władysław Gędek, Czesław Makulec, Tadeusz Wilkosz (Edward Jabłoński), Tadeusz Parpan, Kazimierz Filo, Bolesław Pawlik, Tadeusz Rocznik, Tadeusz Hajdziński, Roman Zbroja, Henryk Bobula.

WISŁA: Jerzy Jurowicz, Henryk Serafin, Tadeusz Jarczyk, Tadeusz Waśko, Tadeusz Legutko, Józef Worytkiewicz, Andrzej Łyko, Zdzisław Mordarski, Mieczysław Rupa, Kazimierz Cisowski, Władysław Giergiel.

— W swojej długoletniej karierze sportowej miałem wiele wspaniałych przeżyć, jednak tego meczu, tej atmosfery wolności, radości i wzruszenia nie zapomnę do końca swojego życia — wspominał po latach występ w styczniowym spotkaniu w 1945 roku jego uczestnik, znakomity piłkarz Cracovii, wielokrotny reprezentant kraju i Mistrz Sportu, TADEUSZ PARPAN.

Już po raz dziesiąty!

Wznowione przed dziesięciu laty z inicjatywy redakcji „Tempa” doroczne spotkania piłkarskie między drużynami Cracovii i Wisły w każdą kolejną rocznicę pamiętnego, pierwszego po oswobodzeniu Krakowa przez Armię Radziecką w styczniu 1945 roku meczu, mają już swoją tradycję. W tym roku piłkarze Cracovii i Wisły spotkają się bowiem po raz dziesiąty, a stawką pojedynku będzie — podobnie, jak w latach ubiegłych — Herbowa Tarcza

Krakowa. 7-krotnie trofeum to zdobyła Wisła, dwukrotnie Cracovia. Komu przypadnie ono obecnie? Zobaczmy. Warto jednak podkreślić, że tegoroczne spotkanie ma wyjątkowy charakter — jest bowiem jubileuszowym, dziesiątym pojedynkiem o Herbową Tarczę Krakowa i odbywa się w roku jubileuszu 35-lecia „Tampa”, fundatora nagrody. Będzie to także jubileuszowa 150 „święta wojna” odwiecznych krakowskich rywali.

Przypomnijmy pokrótce historię dotychczasowych dziesięciu Meczów Wyzwolenia:

● 27 stycznia 1974 roku. Stadion Cracovii:

CRACOVIA — WISŁA 1—2 (0—0). Bramki zdobyli: dla Cracovii — Maczugowski w 71 min, dla Wisły — Kmiecik w 84 min, i Piotrowski (ze strzału samobójczego) w 87 min.

● 19 stycznia 1975 roku. Stadion Wisły:

WISŁA — CRACOVIA 1—4 (0—0). Bramki zdobyli: dla Wisły — Kmiecik w 55 min, dla Cracovii — Sputo w 62 i 82 min (z karnego), Zamojdzik w 59 min, oraz Hefko w 76 min.

● 18 stycznia 1976 roku. Stadion Cracovii:

CRACOVIA — WISŁA 1—5 (1—2). Bramki zdobyli: dla Cracovii — Grzesiak w 39 min, dla Wisły — Kmiecik w 3 i 60 min, Gazda w 17 min, Kusto w 67 min, oraz Kapka w 84 min.

● 16 stycznia 1977 roku. Stadion Cracovii:

WISŁA — CRACOVIA 2—2 (1—1). Bramki zdobyli: dla Wisły — Iwan w 11 min, i Kapka w 84 min, dla Cracovii — Grzesiak w 40 min, oraz Macala w 78 min. W rzutach karnych, decydujących o zdobyciu Herbowej Tarczy, zwyciężyła Wisła 4—2.

● 15 stycznia 1978 roku. Stadion Cracovii:

CRACOVIA — WISŁA 0—1 (0—1). Zwycięską bramkę dla Wisły zdobył Jalocho w 37 min.

● 14 stycznia 1979 roku. Stadion Wisły:

WISŁA — CRACOVIA 5—0 (3—0). Bramki dla Wisły zdobyli: Kmiecik w 25 i 75 min, Lipka w 8 min, Kapka w 14 min (z karnego) oraz Maculewicz w 63 min.

● 20 stycznia 1980 roku. Stadion Cracovii:

CRACOVIA — WISŁA 1—1 (1—0). Bramki zdobyli: dla Cracovii — Kołneczny w 29 min, dla Wisły — Kmiecik w 78 min (z karnego). W rzutach karnych wygrała Cracovia 4—3, zdobywając Herbową Tarczę Krakowa.

● 18 stycznia 1981 roku. Stadion Wisły:

WISŁA — CRACOVIA 4—1 (1—1). Bramki zdobyli: dla Wisły — Kmiecik w 20 i 54 min, oraz Iwan w 53 i 66 min, dla Cracovii — Błachno w 13 min.

● 24 stycznia 1982 roku. Stadion Cracovii:

CRACOVIA — WISŁA 0—1 (0—1). Zwycięską bramkę dla Wisły zdobył Iwan w 30 min.

W rozegranych do tej pory styczniowych pojedynkach najbardziej skutecznym strzelcem okazał się Kazimierz Kmieć z Wisły, który uzyskał łącznie 9 bramek. 4 celne trafienia zanotował na swym koncie jego kolega klubowy Andrzej Iwan, a 3 bramki zdobył również wiślak, Zdzisław Kapka. Ogółem na listę strzelców wpisało się 16 zawodników, a bilans bramkowy wszystkich 9 spotkań jest korzystny dla piłkarzy „Białej Gwiazdy” i wynosi 22—10.

Bez popularnych krakowskich „Andrusów” trudno sobie wyobrazić którykolwiek Mecz Wyzwolenia. Uczestniczą bowiem w styczniowych spotkaniach piłkarzy Cracovii i Wisły nieprzerwanie od 1974 roku, zabawiając widownię muzyką i śpiewem. Przeżywają także silnie wydarzenia na boisku, kibicując zwyciężcom obu drużynom. Zespół, któremu od lat szefuje Aleksander Kobylński „Makino”, wyrósł na zwierzynieckim folklorze. W jego repertuarze obecne miejsce zajmują utwory o tematyce sportowej. Spośród tych ostatnich największą bodaj popularnością cieszy się piosenka o odwiecznej pod Wawelem piłkarskiej „świętej wojnie”, której tekst napisał nieżyjący już dziennikarz sportowy, człowiek wielce dla krakowskiego piłkarstwa zasłużony, red. Tadeusz Dobosz.

„ŚWIĘTA WOJNA” w statystyce

74 lata trwa już piłkarska rywalizacja Cracovii i Wisły, zapoczątkowana remisowym meczem w 1908 roku. Rozegrano dotychczas 149 spotkań, z których 64 wygrała drużyna „Białej Gwiazdy”, 33 zakończyło się remisem, a 52 razy zwyciężyły „pasiaki”. Różnica bramek: 254—208 dla Wisły. A oto rezultaty wszystkich spotkań Cracovia — Wisła:

1908 — 1—1, 3—1, 2—2	1946 — 1—3, 1—0, 1—1, 1—0, 1—1, 0—1
1909 — 1—1, 0—2, 0—1	1947 — 0—3, 3—0, 2—2, 0—1
1910 — 2—0	1948 — 2—0, 1—1, 3—1
1911 — 1—0	1949 — 1—0, 0—0
1912 — 4—2, 2—0	1950 — 0—1, 1—3
1913 — 2—1, 3—0	1951 — 0—0, 0—5
1914 — 3—1	1952 — 0—1
1915 — nie grano	1953 — 4—2, 0—3, 5—1
1916 — nie grano	1954 — 0—2, 1—1, 0—0
1917 — nie grano	1955 — 3—1, 2—3, 1—3
1918 — 3—2, 0—1	1956 — 2—2
1919 — 1—3, 1—0	1957 — 1—4
1920 — 0—1, 4—1, 1—1	1958 — 2—0, 2—1, 1—1
1921 — 3—0, 5—0, 1—1	1959 — 0—1, 3—2
1922 — 1—1, 2—1	1960 — 0—2, 2—1
1923 — 0—1, 1—1, 4—2, 1—5	1961 — 0—1, 0—1
1924 — 0—2, 2—0, 2—4	1962 — nie grano
1925 — 5—5	1963 — nie grano
1926 — 2—1, 3—2	1964 — 1—4
1927 — nie grano	1965 — 0—2, 1—0
1928 — 2—1, 1—5	1966 — 2—0, 2—1, 1—2
1929 — 1—1, 3—1, 1—5	1967 — 2—2, 0—3
1930 — 2—1, 0—1, 1—2	1968 — 1—2
1931 — 1—4, 4—3, 2—1, 2—4	1969 — 1—2, 2—3
1932 — 4—2, 0—3, 2—2, 3—0	1970 — 0—2, 0—0
1933 — 1—1, 3—0, 1—0, 1—3, 1—1	1971 — nie grano
1934 — 2—1, 0—5	1972 — 1—1
1935 — 0—4, 5—0	1973 — 0—3
1936 — 2—0, 2—3,	1974 — 1—2, 1—1
1937 — 1—1, 1—0	1975 — 4—1
1938 — 2—2, 2—1	1976 — 1—5
1939 — 1—5, 0—1	1977 — 2—2
1940 — 0—3, 1—7, 2—0	1978 — 0—1
1941 — 1—1, 1—1, 2—3	1979 — 0—5
1942 — nie grano	1980 — 1—1
1943 — 1—3, 3—0	1981 — 1—4
1944 — 0—4, 0—3	1982 — 0—1, 0—0, 2—2
1945 — 0—2, 2—1, 0—2, 1—2	

Składy na mecz 16 01 83

WISŁA

1. Janusz Adameczyk
2. Krzysztof Budka
3. Dariusz Bujak
4. Wojciech Gorgoń
5. Andrzej Iwan
6. Jan Jalocho
7. Zdzisław Kapka
8. Jerzy Kowalik
9. Janusz Krupiński
10. Robert Krzywda
11. Leszek Lipka
12. Marek Motyka
13. Adam Nawalka
14. Janusz Nawrocki
15. Piotr Skrobowski
16. Ryszard Suder
17. Henryk Szymanowski
18. Mariusz Szulżycki
19. Bogdan Sysło
20. Andrzej Targosz
21. Michał Wróbel
22. Jacek Wiśniewski

Trener: **Roman DURNIOK**

Kier. drużyny: **Józef KRUPA**

Mistrz Polski w latach:

1927, 1928, 1949, 1950, i 1978

CRACOVIA

1. Marek Cendrowicz
2. Bogusław Dziedzic
3. Wiesław Dybczak
4. Krzysztof Gacek
5. Paweł Karaś
6. Adam Koczwarą
7. Józef Konieczny
8. Grzegorz Kuć
9. Piotr Nazimek
10. Władysław Piskorz
11. Marek Podsiadło
12. Jan Stokłosa
13. Janusz Surowiec
14. Wacław Szczerba
15. Cezary Tobollik
16. Andrzej Turecki
17. Rafał Wrześniak
18. Piotr Zawadzinski

Trener: **Henryk STRONIARZ**

II trener: **Stanisław ZAPALSKI**

Mistrz Polski w latach:

1921, 1930, 1932, 1937 i 1948

AUTOGRAFY

Tekst i opracowanie: Aleksander Cichowicz. Druk: Prasowe Zakłady Gra-
ficzne RSW „Prasa-Książka-Ruch” w Krakowie, ul. Wielopole 1. Zam. 2307/82.
Nakład 2000 egz. K-14/2498.